מהדורה למורה – משאלות

אסתר ראב · שיר · שירה · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

תשובות – חלק א׳ – הבנה

תרגיל 1: 1–**ב** (עצים יפים) · 2–**א** (אני רוצה) · 3–**ב** (חיים שלווים ומשפחה) · 4–**א** (עצים יפים) · 5–**ב** (מלחמות)

תרגיל 2: 1–**לא נכון** (היקירים שלה – משפחה וקרובים) · 2–**נכון**

תרגיל 3:

1. עצים יפים; ובמקום מדי צבא – בגדים צבעוניים (כתונת פסים) לכל יקיריה.
2. כדורים אדומים מתגלגלים בשבילים, בגדי תינוק תלויים על החבל, בתים מלאים תינוקות.
3. גשם, רעם וברק, תלמים מוריקים, פרחים לבנים, פרחי בר בנקיקים.

תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

תרגיל 4: 1–**ג** · 2–**ב** · 3–**ד** · 4–**א**

תרגיל 5: 1–**ניגוד** · 2–**דימוי** · 3–**סמל**

תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

תרגיל 6: הם סימן לחיים רגילים ושקטים בבית – משפחה, ילדים, כביסה ביום יום. השלווה נמצאת בדברים הקטנים.

תרגיל 7: כדי להדגיש את הבחירה בחיים, בצמיחה וביופי במקום במאבק ובאובדן; זו משאלה לשלום לכל יקיריה.

תרגיל 8: תשובה אישית: הרשימה יוצרת שפע של תמונות, קצב של תפילה, ומדגישה כמה דברים טובים אפשר לבקש.

תרגיל 9: מחוון קצר: שמירה על פרטי העלילה (3), נקודת מבט עקבית (3), תיאור רגשות ומחשבות (2), לשון ופיסוק (2).

כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• שאלה לדיון בכיתה: מה ההבדל בין משאלות גדולות לבין משאלות לחיים רגילים ושקטים? למה דווקא הדברים הרגילים יכולים להיות המשאלה הגדולה?

• שמרו על דיון ערכי על שלום וחיים, בלי דיון פוליטי; שיתוף אישי הוא רשות.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

משאלות

אסתר ראב · שיר · שירה

תזכורת קצרה: הדוברת מונה את משאלותיה בזו אחר זו. היא רוצה צהלה של פריחה בפרדסים ליד הים, פרחים לבנים בגנים, כדורים אדומים של ילדים מתגלגלים בשבילים ובגדי תינוק תלויים על החבל ומאותתים שלווה. היא אומרת במפורש שהיא רוצה עצים יפים ולא מלחמות, ובגדי צבעים ולא מדי צבא לכל יקיריה. היא מבקשת גשם, תלמים מוריקים, בתים מלאים תינוקות, רעם וברק בשמיים, פרחי בר בנקיקים ואורוות על מצע ריחני של מחטים. כל המשאלות יחד יוצרות תמונה של חיים רגילים, פוריים ושקטים.

חלק א׳ – הבנה

1 הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה רוצה הדוברת במקום מלחמות?
○ א. ארמונות ○ ב. עצים יפים ○ ג. זהב ○ ד. מכוניות
2. איזו מילה חוזרת ויוצרת קצב של בקשה?
○ א. אני רוצה ○ ב. אולי ○ ג. מחר ○ ד. תמיד
3. מה מסמלים בגדי התינוק על החבל?
○ א. עוני ○ ב. חיים שלווים ומשפחה ○ ג. מלחמה ○ ד. חורף קר
4. מה הדוברת רוצה?
○ א. עצים יפים ○ ב. מלחמות ○ ג. רעש
5. מה היא לא רוצה?
○ א. גשם ○ ב. מלחמות ○ ג. פרחים

2 קראו כל צמד: דמות – תכונה. סמנו נכון או לא נכון. אם לא נכון – כתבו את התכונה הנכונה.

#	דמות – תכונה	נכון / לא נכון	תיקון (אם לא נכון)
1	היקירים שלה – אוהבת חיים	נכון / לא נכון	
2	הדוברת – אוהבת חיים	נכון / לא נכון	

3 ענו במשפט או שניים.

1. מה הדוברת רוצה במקום מלחמות?

2. אילו סימנים של ילדים ותינוקות מופיעים בשיר?

3. אילו תופעות טבע מבקשת הדוברת?

חלק ב' – מושגים וכלים ספרותיים

4 התאימו כל כלי ספרותי לדוגמה שלו מן היצירה. כתבו את האות המתאימה.

#	כלי ספרותי	האות		דוגמה מן היצירה
1	ניגוד		א	התינוקות והגשם מסמלים המשכיות, פריון ותקווה.
2	חזרות		ב	"אני רוצה" חוזר ויוצר קצב של בקשה ותפילה.
3	דימוי		ג	עצים מול מלחמות, כתונת צבעונית מול מדי צבא – בחירה בחיים.
4	סמל		ד	תמונות חושיות של צבעים, קולות וריחות: כדורים אדומים, פרחים לבנים, מצע ריחני.

5 השלימו את המונח המתאים מתוך מחסן המילים.

מחסן מילים: סיפור עם דימוי סמל ניגוד

1. _____ – העמדה זה מול זה של דברים הפוכים כדי להבליט אותם
2. _____ – השוואה בין שני דברים בעזרת מילת השוואה: כמו, כ־, דומה ל־
3. _____ – דבר מוחשי שמייצג רעיון גדול ממנו

חלק ג' – חשיבה וכתיבה

6 שאלת פרשנות

מה מסמלים בגדי התינוק על החבל ש"מאותתים שלווה"?

7 שאלת פרשנות

מדוע הדוברת מעמידה זה מול זה עצים ומלחמות, כתונת צבעונית ומדי צבא?

8 שאלת הערכה – הביעו עמדה ונמקו

השיר בנוי כרשימה של משאלות. האם המבנה הזה יעיל? נמקו.

9 משימת כתיבה

כתבו שיר "משאלות" משלכם בשביל הכיתה או השכונה: חמש שורות שכל אחת מתחילה ב"אני רוצה" וכוללת תמונה מן החיים.

כרטיס יציאה

משאלות · שם: _____

1. איזה אמצעי אמנותי זיהיתי היום ואיפה?

2. במשפט אחד: מה המסר של השיר שלמדנו?

3. איזו תמונה מן השיר נשארה איתי ולמה?